

Probleumata arestotelis

¶ Vnes homines naturaliter scire desiderat. vt scribit Arestoteles pnceps philosophorum pmo methaphisice. Cuius causa potest reddi talis. quia omne ens naturaliter appetit suam perfectionem. et similiter conatur se associare primo enti diuino et immortali inq̃tum potest. sed qz scientia est de perfectione intellectus. ergo omnes homines naturaliter scire desiderant. Rursus et alia ratio est. nam quod cuius ens naturaliter appetit bonum. vt se pseruare posset in rerum natura. sed quia omnis notitia scientifica est de numero bonorum honorabilium. vt patz pmo de anima ergo naturaliter ois homo desiderat scire. et ex psequenti omnis scientia inq̃tum intellectui humano est possibilis est appetenda. Quauis igitur quelibet scientia sit pscrutanda. magis tñ illa que est nobilior et p̃munior aliorum scientijs. Sed qz phica scientia cōfert maximas delectatiōes. vt pater decimo ethicozum. ergo pre ceteris scientijs philosophica diligentius est inquirenda. Etia ppter alias causas: nam presens scia est similis scientie phice. quia ipsa clarificat animas. ipsa facit delectari in hoc seculo. vt dicit Arestoteles in libro de pmo et morte. qui etia in tantū clarificat hominē. vt ipsum primo enti diuino et immortali assimilari laborat: teste Seneca in epistola. in talia prorumpens verba. Hoc mihi phia pmitit. vt summopere me deo parē reddat. Libet igitur de animalibus corporalibus. presertim de corpore humano ex pluribus artificialibus codicibus pbleumata colligere: Et est primū tale

Queritur quare inter oia aialia hō habet faciem verius celū eleuatā. Respondet multipliciter. Primo qz est ex voluntate ipsius creatoris Et quia illa respōsio sit vera. nō tñ videtur valida in pposito quia sic facile est omnia soluere. Secūdo respōdetur qz omnis artifex opus suum primū cōiter facit deterius: et post hoc opus suum secundū facit melius. et sic deus creauit bruta aialia pri-

Probleumata

mo quibus dedit faciē depressam ad terram inclinātam
z secūdo creauit hoīes. vt pz in Genesi quibz dedit figu-
ram honestā z ad celū elevatā. Sed illa respōsio non vi-
det iteruz valere ad ppositum. ex quo est theologicālis
z in pmo derogat bonitati dei. que opa q̄cum est ex sui
natura semp facit bona. Tercio rñdetur. q̄ inter omnia
aialia solus hō est ordinat⁹ ad regnū celoz. z ideo habet
figurā elevatā ad celū: qz p̄emptis terrenis cōtemplari
debet celestia z in diuinis. Quarto rñdet q̄ aia rōnalis
est silis intelligētie z finaliter in deū ordinata. vt patet p
Auerroim pmo de aia. ergo hz figurā elevatāz sursū
Quinto rñdet. q̄ hō existit microcosm⁹. i. minor mund⁹
sicut vult Aresto. vij. phisicoz. ideo oībus alijs aiali bz
hz p̄cipe z sibi obediūt. Sexto rñdet z vltimo. q̄ natu-
raliter cuilibet rei z opi talis figura est deputāda. q̄ suo
motui fiet apta. vt celo p̄petit rotūditas. igni aut p̄petit
figura pyramidalis. q̄ motui sursū est apta. ergo rei bi-
pedali. vt est hō figura diametralis z figura pyramida-
lis est aptissima. ergo inter omnia animalia solus hō ca-
pite est elevatus

Quare caput est pilosum. Rñdet fm p̄stātini q̄ pili
sunt ornamēta capitis z cerebri. z cerebz p̄ generatōes
pilorū euacuat de grossis vapibz a supmo vsqz ad ptes
inferiores. q̄ exeūt p̄ poros carnis exterioris z exsiccant
z in pilos p̄uertūtur. Patz qz in toto hoīe nihil siccius
pilis est. qz sicciores sūt ossibz: vt pz p̄ Albertū magnūz
qz aliq̄ aialia nutriunt ex ossibz: vt canes. sz nullum aial
p̄t digerere plumas vel pilos. qz indigesta eijciunt. z om-
nino siccī sunt z inepti ad nutrimentū. Scdo rñdet q̄ ce-
rebzū q̄tuor modis purgat. primo ab aq̄ticis humoribz
supfluis p̄ oculos. a melancolia p̄ aures. a colera p̄ nāsū
a flegmate p̄ pilos. z illa est intētio medicorum

Quare hoīes hñt lōgiores crines in capite q̄ alia aia-
lia. Rñdetur fm Aresto. iij. de generatōe. q̄ hō inter om-
nia aialia hz cerebzū humidissimū a q̄ egredīē sudor q̄ in
crines lōgos capitis p̄uertit. Scdo rñdet q̄ humores

Aristotele
p̄p̄os non cito et
p̄p̄os aialibz humo-
res eis p̄longari
p̄p̄os in alijs aial
p̄p̄os radicant in c
p̄p̄os q̄m magi ad int
p̄p̄os p̄p̄os in alijs aial
p̄p̄os hñt alijs
p̄p̄os hñt lon-
p̄p̄os humidores
p̄p̄os de materia pilo-
p̄p̄os talis materia
p̄p̄os: matie p̄pet
p̄p̄os humor: piloz
p̄p̄os ponat sub fi
p̄p̄os rñt: q̄ mul-
p̄p̄os hñt in mater
p̄p̄os hñt crin
p̄p̄os: canis z pil⁹
p̄p̄os: q̄d spissa. q̄d
p̄p̄os poros sup̄ficia
p̄p̄os hñt subri
p̄p̄os: q̄pili dū
p̄p̄os molles z subril
p̄p̄os: hñt. hñt
p̄p̄os crines q̄y
p̄p̄os p̄pter frigide
p̄p̄os: z grossi
p̄p̄os poti valde
p̄p̄os in p̄p̄is
p̄p̄os: q̄a
p̄p̄os: q̄a facit
p̄p̄os: p̄p̄os. Et op
p̄p̄os: q̄a frigide
p̄p̄os: q̄a facit
p̄p̄os: q̄a facit

Arestotelis

in homine sunt pingues nō cito exsiccabiles. ḡ pili in eo plonganť. in alijs aut aialibz humores sunt faciliť exsicabiles. ergo cessat ab eis plongatio piloz.

Querit ad idem. qre in alijs aialibz pili solū infigunt cuti. s; in hoīe pfundiť radicanť in cute: Rñr q; iō. qz pl? bñt de nutrimento. ḡ etiā magis ad interiora plonganť Et hec etiā est rō. quare pili in alijs aialibz variant ad variationē cutis. z nō in hoībus. nisi aliqñ in cycatrice.

Querit. quare mulieres hñt longiores crines q; viri. Rñr qz mulieres sunt humidiores q; viri z magis flegmaticę. ḡ in eis pl? est de materia piloz. z p pñs seqtur lō gñdo piloz Et cū hoc talis materia cerebri magis augeatur a mēbris interioribz. z maxie tpe mēstrui. qz tūc materia ascēdit. z augmētat humor piloz. vt dť Albertus. Si pilus mulieris mēstruose ponat sub fimo. ex illo generat serpens venenosus Scđo rñr. qz mulieres nō sunt barbate. z sic materia barbe trāsit in materiā piloz. ḡ zc.

Querit. quare aliq; hoīes hñt crines molles z aliq; dueros. Rñr fm Aresto. q; cutis z pil? sunt termini analogi. mō quedā cutis ē dura. qdā spissa. qdā subtil. z qdā grossa. ḡ pilus q; egreditur p poros supficiales grosse cutis sit grossus. z q; p poros subtiles sit subtil. Etiā qñ pori sūt aperti tunc erit mult? humor. ḡ pili duri generantur. Et vbi pori sunt angusti ibi molles z subtiles crines generantur. Et s; Aresto. in hoībz declarat. Vbi? signū habem? pño qz mulieres hñt molliores crines q; viri. qđ ptingit ex eo qz in eis pori sunt clausi. ppter frigiditatē Scđo qz colerici pñt frequē hñt duriores z grossiores pilos alijs. ppter caliditatē ipsoz. z in eis pori valde sunt aperti. ḡ etiā barbescūt pte alijs. ḡ dicit phis in phisnomia. q; aialia dueros pilos hñtia sunt audaciora. qā tales pili ordinantur p calorem z p colerā. z colera sp facit pñgre. Etiā Aresto. ponit exē plū de viris z apro. Ex opposito aialia molles crines hñtia sunt timida. qā frigida. vt lep? z cern? Jic Aresto. dť aliā rōem molliciei z duricie piloz. qz in regione calida grossiores pili generantur. vt hñt ethiopes. p

Arestotelis

et vlcera. qz tal materia efficit cū mēstruo Itē aliud signū
qz videm⁹ aliq̄s vetulas barbescere in senectute. s. post xl
vel l. annos cū cessant menstrua: vt dē Ars. ix. de aīalibz

Querit. qre iter oīa aīalia soli hoīes canescūt. vt vult
Porph. et Ars. pmo de gñatōe Rñr fm phm q canities
causat in hoīb. qz iter oīa aīalia hō bz calidissimū cor. iō
natura sagax ne p calozē cordis hō suffocaret cor calidis
simū supposuit frigidissimo cerebro. vt caliditas cordis
paret frigiditate cerebri et ecōuerso: sic q tpa mentū red
deret vtrobiqz Hoc etiā pz ex tali signo: qz iter oīa aīalia
hō bz turpissimū odoratū: scđo de aīa Etia hō quasi me
diū vite sue psumit dormiēdo. et h ptingit ex supabundā
tia cerebri frigidi et humidi. et sic indiget calore naturali
illud humidū digerēte et psumēte. Et illū calozē sufficiē
ter bz in iuuetute. iō nō efficit can⁹. Tpe hō senectutis de
ficiet in calore naturali Et sic vapores ascēdētes a stoma
cho manēt indigesti ppter defectū caloris natural. et sic
pñr putrescūt. et illā putrefactōz humoz seqtur albedo q
dē canities: Ex illo ptz q canities nihil aliud ē qz albedo
eriniū ex putrefactōe humoz circa radices piloz ex de
fectu caloris natural tpe senectutis causata. Etia canities
causat ex malicia pplexionis aliqñ. et illa bñ ptingit in iu
uetute. Aliqñ etiā ex humido indigesto. Aliqñ ex nimio
timore vel cura. vt pz de mercatoribz nauigātibz et rapto
ribz. vii⁹. Cura facit canos q̄uis hō non bz annos

Querit. quare crines rufi citius albescūt qz aliq: Rñr
fm Aresto. qz rubedo est infirmitas piloz. nā generat ex
materia infirma et debili. scz ex materia mēstruali. iō ci
tius canescunt qz crines nigri

Querit. qre lupi grisescūt. Pro q nota drām iter cani
tiē et grisitiē. qz canities causat ex defectu caloris natura
lis: s. grisities ex voracitate et cōestione. vt ptz p Aresto.
vij. de aīalibz. Cū lup⁹ est aīal multū vorax. qz multū cōe
dit. et gulo se sine masticatiōe. et sel denorat intātū q pte
natur p tridū. Et tunc ille cibus causat vapores grossos
in corpe ipsi lupi. et per pñs grisities ex ipsis generatur

Probleumata

Item grisities ⁊ canities scdo dñt: qz grisities fit p totū
corpus. canities pō solūmodo fit in capite

Querit. quare eq̃ griseſcūt Rñr fm Aresto. in libro de
aialib. q̃a eoz corpa plurimū sunt in ſole. ⁊ fm eundē q̃r
to meth eoz. Calor etiā qñq; accñtalit facit putreſcere
Ex tali calore materia piloz putreſcit. ⁊ pñs etiā valde

Querit. quare hoies caluescunt. et arboribus in hieme defoliantur. Rñr fm aresto: vbi sup de aia lib: q: eadē de cā hoies caluescunt et arbores defoliant. q defect⁹ humiditatis virobis ē cā defect⁹ tā piloz q folioz et h pulchre declarat. qz p actū venerē hō caluescit. qā luxuria ē emissio natural' humiditatis et caliditatis. et sic p luxuriā humidū cōsumit qd est nutrimentū piloz. g seq tur caluities. Et h declarat euidenter de eunuchis et mulieribz q nō caluescunt. qā tale humidū ab eis nō sepatur: vñ eunuchi hñt cōplexionē femineā S; qñ querit. quare eunuchi nō caluescunt. nee hñt podagra. i: infirmitatē pedū. vt dñr Ipcoras sexta pñcia aphorizmoz. Rñr fm Galienū in cōmēto ibidē q cā caluitiei ē siccitas. et siccitates nō sunt in eunuchis. qz carēt testicul'. q supplet calozē p oīa mēbra. et caloz ipse apit poros. qbz aptis cadūt pili

Querit. q̄re mulieres nō calueſcūt. R̄r q̄a frigide et humide ſunt. ⁊ ſi vtiq; opatur pmanētiā piloz. nā humiditas dat nutrimentū pilis. ⁊ frigiditas poros cōstringit.

Querit. qre calui sunt fallaces. vt dicit metrū Si nō vis
calui fugias pfortia calui: Rñr qā caluities attestat sup
plexionē colericā. q̄ est calida ⁊ sicca. ⁊ colerici naturalr
sunt fallaces. iuxta illū versuz Hirsut⁹ fallax irascēs pdi
cus audax: q̄ seqtur a pmo ad vltimū caluios eē fallaces.

Querit. qre ceci naturalr nō caluescūt Rñr fm aresto.
qz ocul⁹ hz multū humiditatē. ⁊ talis humiditas q̄ trāsi
re deberet per suāam oculorū transit in nutrimentū suffi
ciens pilorū. ⁊ ergo raro caluescūt

Querit. quare oībus timentibz ptingit criniū erectio
Rōdetur qz tpe timoris calor vadit ad interiora ab exte
rioribz mēbris volens subuenire cordi. ⁊ sic pori in q̄bo

Arestotelis

pili figuntur clauduntur. ad quā clausurā sequitur erectio pilorum. et hoc maxime patet in animalibus brutis. scilicet in porcis et in apribus et in pavonibus

De capite

Queritur. quare caput hominis est rotundum. Respondetur quod hec figura est aptissima ad capiendum in se aliquid. ut patet per Aristoteli. secundo celi. cum ipsum caput capit in se quicquid sensus. ut etiam declaratur in sphaera materiali

Queritur. quare caput sit durum. Respondetur per Aristoteli. quia continet in se humidiorem partem animalis. ut cerebrum per ipsum

Queritur. quare caput non est diu. tanquam per clipeum tueatur recte rotundum sed oblongum Respondetur ut in ipso tres cellule apte possint distinguere. scilicet fantasia in fronte. legitima siue rationalis in media. et memoria in posteriori cellula

Queritur. quare homo imaginando erigit caput sursum sicut uersus celum. Respondetur quod imaginatio est in anteriori parte capitis siue cerebri. ideo erigitur sursum ut cellule huius imaginationis aperiantur. et ut spiritus animalis concurrendo facere possit imaginationem

Queritur. quare homo cogitans et recogitans de preteritis caput suum inclinat ad terram. Respondetur quod idem. quod cellula posterior est memoratiua. ergo illa erigitur versus celum cum caput inclinat ad terram. et sic aperitur illa cellula ut spiritus animales perficientes memoriam intrarent

Queritur. quare caput non est carnosum sicut alia membra Respondetur secundum Aristoteli. in de animalibus. quod caput nimium agere graue et moueri non posset. ergo est sine carne Etiam caput carnosum designat complexionem malam.

Queritur. quare caput sepe patitur dolores. Respondetur secundum Constantinum in libro de stomacho. quod quicquid patitur dolor res ex ascensione malorum vaporum puenientes. qui de stomacho ad caput extolluntur. et ipsum cerebrum perturbant. et sic causatur dolor. Etiam dolor capitis maxime puenit a stomacho propter nimiam repletionem ipsius stomachi. quod secundum Galienum duo magni nervi transeunt de cerebro ad officium stomachi. et sic ista duo membra sepe simul patiuntur. Etiam dolor capitis quicquid puenit propter vinum forte vel alium potum forte